

Indberetning af mulige overtrædelser til andre myndigheder

Kvalitetsprocedure G-302

Anvendelsesområde: Generelt for tilsyn

Ansvarlig enhed: AFC, SBT

Ikrafttræden: 1. september 2012

Senest revideret: 18. juni 2018

Der er løbende kommet et øget fokus på, at Arbejdstilsynet skal indberette til andre myndigheder, hvis vi på tilsynsbesøg støder på overtrædelser af andre myndigheders regler. Senest er der som led i indsatsen mod social dumping og myndighedssamarbejdet med SKAT og politiet kommet stor politisk bevågenhed på området, og det er derved blevet mere og mere aktuelt at indberette til andre myndigheder.

Når du er på tilsyn, har du en generel forpligtelse til at indberette til andre myndigheder, såfremt I bliver opmærksomme på forhold, der må antages at stride imod andre myndigheders regler.

Denne kvalitetsprocedure har til formål at give et samlet overblik over de myndigheder, der skal indberettes til indenfor nogle givne områder, samt de myndigheder, der potentielt skal informeres, hvis du på et tilsynsbesøg 'tilfældigt' møder lovovertrædelser på andre myndigheders områder. Fremover skal det registreres i ATIS, hver gang der indberettes til anden myndighed (se mere herom i afsnit nedenfor).

Denne kvalitetsprocedure beskriver desuden hvilke indikatorer, du skal have for øje ift. menneskehandel, samt hvad du skal gøre i en potentiel situation om menneskehandel.

Hvem skal indberette, og hvad skal indberettes?

Hvis du bliver opmærksom på forhold, der giver anledning til mistanke om overtrædelse af andre regler, end de Arbejdstilsynet fører tilsyn med, skal du tage kontakt til en tilsynschef i dit tilsynscenter og forklare, hvad der er konstateret. Det er tilsynschefens ansvar at oplysningerne videregives til den relevante myndighed, herunder ansvar for, at der sker en registrering i ATIS. Husk at virksomheden altid skal orienteres om videregivelsen af oplysningerne – bortset fra i sager vedr. menneskehandel.

Oplysninger, der skal indberettes, er relevante faktuelle oplysninger (fx navn, adresse), der ikke er personfølsomme (fx cpr. nr.). Du skal beskrive de faktuelle forhold, som du har konstateret, som er relevant for den pågældende myndighed at blive orienteret om. Det kan godt være foto af relevante objektive konstaterbare forhold, der indberettes.

Myndigheder, der skal indberettes til

Nedenfor listes de myndigheder, som Arbejdstilsynet har indgået aftale med ift. indberetning.

Styrelsen for International Rekruttering og Integration

Du skal indberette til Styrelsen for International Rekruttering og Integration, hvis du bliver opmærksomme på misbrug af au pair-ordningen. Det vil sige, hvis au-pair personer udfører andre opgaver end huslige pligter eller lønnet/ulønnet arbejde (fx arbejde i værtfamiliens landbrug eller stald eller arbejde på en byggeplads).

Sikkerhedsstyrelsen

Arbejdstilsynet har indgået en aftale med Sikkerhedsstyrelsen, hvor det fremgår, at du er forpligtet til at underrette Sikkerhedsstyrelsen, hvis du på tilsynsbesøg bliver opmærksomme på alvorlige forhold, som må antages at stride imod Sikkerhedsstyrelsens regler. Det kan eksempelvis være ulovlige elektriske stærkstrømsanlæg, elektrisk materiel, gasinstallationer, installationer ifm. vand- og afløbsledninger samt fyrværkeri.

Trafikstyrelsen

Arbejdstilsynet har indgået en samarbejdsaftale med Trafikstyrelsen vedr. jernbaneområdet. I aftalen fremgår det, at du skal indberette til Trafikstyrelsen, hvis du på tilsynsbesøg bliver opmærksomme på forhold, som må antages at stride imod jernbanens sikkerhed og interoperabilitet. Det kan eksempelvis være overtrædelse af gældende sikkerhedsregler på jernbaneområdet, mangler vedr. nødvendige sikkerheds- og kontrolsystemer samt overtrædelse af gældende regler om transport af farligt gods.

SKAT

Du skal undersøge, om udenlandske virksomheder er anmeldt i RUT. Du skal indberette til SKAT, hvis du konstaterer, at en udenlandsk virksomhed ikke er anmeldt i RUT (dette sker automatisk via ATIS). Desuden skal du indberette til SKAT, hvis du får en klar mistanke om, at oplysninger om fx lønforhold, ansættelseskontrakter eller andre personlige dokumenter ikke følger skattelovgivningen.

Søfartsstyrelsen

Hvis du i forbindelse med lastning og losning af skibe bliver opmærksom på uforsvarlige forhold, der hører under Søfartsstyrelsens område, har du pligt til at indberette dette til Søfartsstyrelsen. Dette følger af et cirkulære fra 1977 om samarbejde mellem Arbejdstilsynet og Skibstilsynet om gennemførelse af regulativ for lastning og losning af skibe.

Socialtilsynene

Socialtilsynene fører tilsyn med den socialfaglige indsats på botilbud, døgntilbud, opholdssteder for anbragte børn, plejefamilier, krisecentre, herbergs, misbrugstilbud mv. Socialtilsynet skal sikre, at borgerne får en indsats, der er i overensstemmelse med formålet med indsatsen efter serviceloven. Arbejdstilsynet har indgået en aftale med de fem socialtilsyn, hvoraf det fremgår, at du skal underrette det lokale socialtilsyn, hvis du på tilsyn i disse virksomheder konstaterer forhold, som giver anledning til mistanke om overtrædelser af socialtilsynenes myndighedsområde. Det kan eksempelvis være, at du på tilsynet støder på borgere, der åbenlyst mistrives, som følge af de socialfaglige ydelser, borgere modtager fra de besøgte virksomheder.

Styrelsen for Patientsikkerhed

Styrelsen for Patientsikkerhed fører tilsyn med autoriserede sundhedspersoner og behandlingssteder i både det offentlige og private sundhedsvæsen. Det kan fx være hospitaler, hjemmepleje og tandlægeklinikker.

Arbejdstilsynet har indgået en aftale med Styrelsen for Patientsikkerhed. Derfor skal du underrette Styrelsen for Patientsikkerhed, hvis du på tilsyn i ovennævnte type af virksomheder bliver opmærksom på forhold, som kan være til fare for patienters sikkerhed. Det kan eksempelvis være, at du får oplyst, at patienter får forsinket eller forkert medicin, eller at patienter ikke i tilstrækkelig grad bliver overvåget.

Myndigheder, der potentielt skal informeres

Nedenfor er listet myndigheder, som du potentielt skal indberette til, hvis du støder på lovovertrædelser indenfor deres område. Listen er ikke udtømmende og skal ses som eksempler. Generelt gælder det, at hvis du på tilsyn møder forhold, som er åbenlyse strafbare forhold, som du som almindelig borger ikke ville gå forbi, så skal den relevante myndighed informeres.

Fødevarestyrelsen

Såfremt du møder åbenlyse strafbare forhold indenfor fødevareområdet fx ulovlig fødevarebehandling, uhumske køkkenforhold eller ser skadedyr i fødevareområdet, skal du kontakte Fødevarestyrelsen.

Hvis du ved tilsyn på svinebesætninger bliver opmærksomme på manglende forrum eller mangel på de påkrævede faciliteter i forhold til MRSA, skal dette indberettes til Fødevarestyrelsen.

Politiet

Du skal kontakte politiet, hvis du på tilsyn møder åbenlyse strafbare overtrædelser. Det kan fx være mistanke om illegal arbejdskraft, tydelig brandfare, misbrug af au-pair ordningen eller tyveri (se desuden nedenfor vedr. menneskehandel).

Politiet skal desuden kontaktes i de tilfælde, hvor du som almindelig borger også ville gribe ind og kontakte politiet.

Miljøstyrelsen - kemikaliekontrollen

Du skal underrette Miljøstyrelsens kemikaliekontrol, hvis du bliver opmærksomme på, at der farlige kemikalier med udenlandsk, manglende mærkning eller andet omkring mærkning fx pesticider eller farlige kemikalier på bygge- og anlægsområdet. Det kan også være i tilfælde, hvor en udenlandsk virksomhed har medbragt kemikalier fra hjemlandet, og disse ikke overholder dansk lovgivning.

Kommunerne

Du skal indberette til den relevante kommunes socialforvaltning, hvis du på tilsynsbesøg møder usle/uhumske boligforhold for de ansatte på eller i nærhed af arbejdspladsen.

Du skal indberette til den relevante kommunes teknik- og miljøforvaltning, hvis du bliver opmærksomme på ulovlig affaldshåndtering, forurenede jord, ulovlig deponi eller ulovlig oplagring af kemikalier (på ikke befæstede områder).

Statens Serum Institut - Center for Biosikring og –beredskab

Du skal underrette Center for Biosikring og – Beredskab, hvis du bliver opmærksomme på, at der findes materiale, som kan bruges til biologiske våben på en virksomhed. Det kan være mistanke om tilstedeværelse, fund, misbrug, bortkomst, tyveri samt udslip af stoffer og materialer omfattet af kontrollisten fra Center for Biosikring og – Beredskab. For mere information henvises til [vejledningen](#).

Registrering i ATIS

Det skal registrere i ATIS, hvis I indberetter oplysninger til en anden myndighed. Der gælder særlige forhold, hvis der skal indberettes oplysninger til SKAT, eller hvis det vedrører oplysninger om menneskehandel. Se herom nedenfor.

Indberetning til anden myndighed – med besked til virksomheden

Vælg APM-emne nr. 305 ”Indberetning til anden myndighed”, hvor I vælger væsentlighed ”Orientering”. Her udfyldes skabelonen ”Indberetning til anden myndighed”. Herefter afsendes skabelonen til den relevante myndighed. Samtidig med afsendelse af indberetningen til anden myndighed udfyldes og afsendes skabelonen ”Orientering om indberetning” til den involverede virksomhed.

Indberetning til SKAT eller indberetning politiet om menneskehandel

Vælg AMP-emne nr. 306 ”Indberetning til SKAT eller indberetning til politiet om menneskehandel”, hvor I vælger væsentlighed ”Orientering”. Her udfyldes skabelonen ”Indberetning til SKAT eller indberetning til politiet om menneskehandel”. Herefter afsendes skabelonen til SKAT eller politiet vedr. menneskehandel. Der skal IKKE afsendes en ”Orientering om indberetning” til den involverede virksomhed.

Menneskehandel til tvangsarbejde

Arbejdstilsynet har indgået en samarbejdsaftale med Center mod Menneskehandel (CMM), Rigspolitiet, SKAT, Udlændingestyrelsen og Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering (nu Styrelsen for International Rekruttering og Integration). Samarbejdsaftalens formål er overordnet at bidrage til, at flere ofre for menneskehandel til tvangsarbejde identificeres og får støtte, at bagmændene retsforfølges, og at menneskehandel på danske arbejdspladser og i private hjem forebygges.

Samarbejdsaftalens parter forpligter sig på – inden for eget myndighedsområde - at være opmærksomme på tegn på menneskehandel og underrette politiet og/eller CMM, hvis der foreligger indikationer på menneskehandel.

Arbejdstilsynets indikatorer på menneskehandel til tvangsarbejde

CMM har opstillet en række indikatorer på menneskehandel til tvangsarbejde. Flere af indikatorerne har du ikke beføjelser til føre tilsyn med. Du vil derfor ikke mulighed for at danne dig det fulde billede af, om en person er udsat for menneskehandel til tvangsarbejde. I kan reagere på det umiddelbare konstaterbare, på en fornemmelse af, at der er ’noget galt’ og fra oplysninger, der er fremkommet gennem spørgsmål om det psykiske arbejdsmiljø.

Følgende tegn kan indikere, at der tale om menneskehandel til tvangsarbejde:

- Har uvilje til at kommunikere med Arbejdstilsynet
- Er tavs om arbejdsmiljøforholdene, herunder tavs om antal arbejdstimer og hvornår vedkommende er kommet til Danmark
- Virker nervøs og kuert (angst for arbejdsgiver/bagmand/myndigheder)
- Arbejdet er ikke fastlagt, er ustabil og ikke forudsigeligt
- Arbejder mange timer og i weekender
- Har dårlig personlig hygiejne, skrammer, sår og evt. arbejdsskader, som ikke er tilset

- Har dårlige, usle boligforhold og mange bor på samme sted/stuvet sammen
- Bor på arbejdspladsen (i byggerod, baglokaler, kældre)
- Er beskæftiget med manuelt arbejde som kræver fysisk indsats
- Fortæller om 'mærkelig' transport til landet/til og fra arbejde
- Har intet telefonnummer på arbejdsleder eller kontakt til vedkommende
- Har ikke adgang til mad og drikke
- Har ingen ID-oplysninger (ID-kort, pas eller lign.).
- Er beskæftiget/organiseret i små selvstændige teams som lægger asfalt eller renser tage for private.

Såfremt der er sammenfald mellem flere af indikatorerne, at alvorligheden/grovheden af indikatorerne er markant, at de arbejder og lever under så usle forhold, hvor selv de mest fornødne forhold mangler - så kan der være tale om menneskehandel til tvangsarbejde.

Det er især relevant i følgende brancher: B/A, nedbrydningsarbejde, slutrengøring, køkken og service i hotel- og restaurationsvirksomheder, skovarbejde, staldarbejde, service til og hos private.

Hvis du bliver opmærksomme på eller får mistanke om, at der kan være tale om tvangsarbejde, skal du kontakte det lokale politi på tlf. 114 og give dem de oplysninger, du er i besiddelse af.